

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

I Sermo. CXX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

diligit aliqd tñq̄ seipm. h̄ in eo d̄z diligere qd̄ sub̄sp̄iē. Et qz nō fm̄ corp̄ tñ ē sub̄sp̄i hō. s̄z maḡ fm̄ aīaz rōnale. iō nō d̄z se diligerē carnaliter fm̄ corp̄. qz iam se nō diligeret vt hō. Debet ḡ se diligere fm̄ aīaz. fm̄ quā d̄z hō. Et isto mō d̄z diligere. p̄v̄mū fm̄ aīaz. z p̄seq̄ntē fm̄ corp̄. exq̄ corp̄ ordinat̄ ad aīaz. vt dīc̄ Auḡ. de moribz ecclēsie. c. xxxi. Sic igit̄ diligēdo p̄v̄mū cōsequemur p̄v̄mū eternū. Nō nob̄ p̄stare dignē pater z filius et sp̄s̄ sanctus. Amen.

Dñica decimanona p̄ trinitatis. I
Sermo. CXX.

De quo cogitatis

Quod mala i cordibz v̄ris. **Parb. ix.** Si cut ait Auḡ. sup̄ illud apli. i. Cor. iij. Spectaculū facti sum̄ mōdo. Qui nos amat querunt in nobis qd̄ laudent. q̄ nos odiūt querūt qd̄ detrahant. Et q̄ dīcto p̄z q̄ hō in hac vita posit̄ est iter duo genera hoīm. q̄z v̄nū p̄gaudet bonis suis p̄ caritate. Juxta illd̄ Cogaudet at̄ vitari. Et isto gen̄ hoīm nō solū ap̄erta bona alioz bōa iudicat. s̄z etiā dubia z incerta in meliores p̄tē iudicat z interpretat̄. Sic ait **Heda sup̄ Lucā.** Scōtra ḡo gen̄ inuidoz sp̄ odio h̄z alioz bona. z nō solū incerta bona alioz mala eē iudicat. s̄z etiā q̄nq̄z sc̄a iusta z optima ap̄tissime bona mala iudicat z i pessima p̄uertit z interpretatur. Juxta illud **Eccl̄ iij.** Nequā est oculus inuidi. Bona enim in mala p̄uertēs insidiat̄ et in elect̄s ponet maculā. **Ibidē. xi. et Job. xv.** Odio habuerūt me ḡt̄. Quia igit̄ iudei fuerūt inuidi s̄ p̄m. ideo nō solū illa bona q̄ ip̄s i x̄po dubia erāt p̄pter cor̄ cecitatz̄ ignorantiā z altitudinis diuine excellentiā. s̄z etiā ap̄tissima bona. sc̄z q̄ in miraculoz ip̄i op̄atiōe ap̄ta erāt etiā q̄busq̄ q̄ntūcūq̄ ignaris. ip̄i p̄uerla machinatōe oīa in x̄po crimiabātur. **Uñ postq̄z dñs palitū sanatur.** p̄ ei peccata se dimittē diceret. mox pharisei in cordibz cor̄ stimulis inuidie agitari. ip̄am remissionē peccōz calūniātes dicebāt i cordibus suis. h̄ blasphemar. Quoz occultam neq̄ciā t̄ps̄ ap̄ta correctōe cōpescens dixit. **Ut qd̄ cogitatis mala in cordibz v̄stris.** **In illo t̄pe. ascendens ihs in nauiculaz̄ trāsfretauit in ciuitatem suam.** Ecce offerebant ei paralitū. m. zc. **In quibz verbis tria tangunt.** Primo nāq̄ fomes scelez̄ de

scribit̄. cum d̄z. **Ut qd̄ cogitatis.** Sc̄do p̄ ueritas affectōis corrigat̄. cū addit̄. mala. **Tertio locus p̄uersitatis ostendit̄.** cum d̄z. **In cordibz v̄stris.**

Quod in verbis p̄missis fomes scelerū describit̄. cum d̄z. **Ut quid cogitatis.** Cogitatio em̄ est fomes seu origo cuiuslibet n̄re actōis siue bone siue male. Ex q̄bo generat̄ opus bonū vel malū. Est em̄ sicut materia in cōceptione. ex q̄ generat̄ succulsiue op̄. **Uñ dicit̄ Ii. li. ij. d̄ sun. bo. c. rxy.** Q̄ duplex ē causa peccādi. i. opis z cogitationis. Quoz v̄nū iniquitas d̄z qd̄ ope gerit̄. Aliud iniusticia qd̄ cogitatioe cōmittit̄. Et post pauca. **Quamuis z si ob opere malo quisq̄ vacet.** p̄ solius tñ p̄ue cogitationis malicia nō erit innocēs. **Uñ et dñs p̄ Ista. ait.** Auferre malū cogitationū v̄straz̄ ab oculis meis. Non em̄ solū factis. sed etiā cogitationibz delinq̄m̄. si eis illicite occurrentibz delectemur. Sicut em̄ vipera a filiis in v̄tero positis lacerata p̄mittit̄. ita nos cogitatioes n̄re intra nos enutrite occidit̄ et concepte interius vipereo veneno cōsumit̄. animāq̄z nostrā crudeli vulnere perimit̄. **Pecc̄ ille.** Et quibz patet q̄ non solūz p̄ opibz sed etiā pro cogitatioibz q̄s damnatur. Sicut p̄z de dyabolo q̄ pro co q̄ i corde suo dixit̄. **Ponam sedem meā ad aquilonem. zc. perpetuo damnat̄ est.** cū tñ nichil ope fecisset. **Pecc̄ immerito.** Cum em̄ omne opus nostr̄ ex cordis p̄posito iudicat̄. tale vel tale. et ipse cogitationes cordis nostri sunt tanq̄ radices et quibz rami oīm p̄cedunt. patet q̄ arbor bonitate nō recipit nisi a radice. sic nec op̄ nisi ex cogitatione. **Et ideo pro ipsa cogitatione nos p̄miamur vel damnamur.** maxime ex quo b̄mōt cogitationes sunt in n̄ra p̄tate. vt eas repellamus vel admittamus. **Que si nō essent in nostra potestate.** nequaq̄z dominus phariseos argueret de cūdez̄ dicens. **Ut quid cogitatis.** **Circa quod sciendum q̄ ex q̄ vt dictum est.** cogitatio est fomes et origo scelerum. necesse est scire vnde p̄uenit talis cogitatio mala. **Ad quod respondeo sc̄dm̄ Ihsidorū libro secūdo de summo bono. capitulo. rxy.** Cogitationes male procedunt a nobis et dyabolo. **A dyabolo enim fiunt per suggestionē.** sed a nobis per delectationē et consensum. **Dyabolus**

Unica decimanona post trinitatis

ergo incitando ad malum inmittit nobis cogitationes malas. ut dicitur glo. interlinearis sup illud **Iaco. i.** Unusquisque temptat a concupiscentia sua. quod dum caro suavia sibi querit. dyabolus in concupiscentia inmittit. Istud patet in primis parentibus. ubi dyabolus aggressus est **Eua**. suadens ut comederet pomum. **Eua** pro uolente dedit **Ade**. Sic in homine primo **fm Bre.** dyabolus suggerit et sensualitas ut mulier delectat. et postea dat viro. id est rationi ut consentiat. tunc est peccatum consummatum. **Ulex** quod non semper peccatum puenit ex suggestioe dyaboli. sed etiam interdum ex propria malicia. **Jo fm Aug.** pro dicitur quod homo motus cogitatiois est in nobis ex fomitate peccati originalis. **Secus** est delectatio inferioris per rationem. Tertio est per sensum superioris per rationem. **Sed** dices. **Et** quia dyabolus sunt cogitationes male. tunc non est in nostra uoluntate quod non cogit mala. **Ad** quod respondeo **fm Jsi.** ubi dicitur quod homo non est arbitrii nostri cogitationis puenire suggestioem. tamen iacere cogitationes in animo. in nostra positum est uoluntate. **Illud** est ad culpam non redigitur. sed suggestio dyaboli. isto culpe proprie imputat. **Dec** ille. **Et** quod ego infero quod in cogitatione mala non attendit principium sed finis. **Istud** patet quia **fm Jsid.** ena nobis inuit dyabolus apponit cogitationes corporaliu rex. et quanto magis ab eis acie mentis auertunt. tanto se magis ille ingerunt. obsecrisque nobis motibus obrepunt. **Verum** tamen demones pcurant hominibus cogitationes nobis inuitis. non tamen pnt impellere nos inuitos ad sensum. **Ubi** dicitur **Peric.** de uimaria li. vi. de perfectione interioris hominis. c. vi. **Ulex** inuitum nisi sic in sensu peccatis aduerset ut solui nos ad malum incitet. tamen ad malum impellere non potest nisi ei sensum pbeam. **Quapropter** subdit quod sic illi est copia instigatiois. ita in nobis est facultas per libere arbitrium resistendi. **Et** quod ipse infero quod non potest uinci vel decipi a dyabolo per cogitationes nisi quod pbeat ei consensum. **Iuxta** illud **Breg.** **De** bilis est hostis qui non potest uincere nisi uolente. **Sed** quereres quomodo dyabolus inmittit istas cogitationes in mentem hominis. nunquid intrat in mentem hominis ut eam moueat ad male cogitandum. **Ad** quod ipse respondet **ibid.** c. vi. **Quia** licet demones prauas cogitationes nobis possint ingerere. non tamen in mentem illabi. quod habet spiritum solum dei. **Ad** idem dicit **Peric.** li. v. de Consideratione ad **Eugenium** papam. quod nec angelus bonus nec malus illabit aie. **Sicut** **Bre.** in **Dozal.** **Et** **Au.**

gustinus li. de ecclesiasticis dogmatibus. ante finem concorditer dicitur. quod dyabolus non potest illabi anime. et persequens nec scire secreta cogitationum. **Sed** dices. **Quid** est illabi anime. **Respondeo** **fm** doctores. nihil aliud est quam circum sedere anime. **Recte** sicut ignis illabit ferro. quod circum sedet ferrum. quoniam ferrum est maxime dispositum ad ignem. quod tunc intime est ignitum. **Ira** de per circum sedere anime. sed nullus alter. **Et** **fm** **B.** patet quod in obfessis et eneguminis demones non illabunt aie humane. sed solum organa et membra illa mouent que formationi uocis deseruiunt. **Sed** tunc est dubium quomodo cogitationes nostras cognoscunt. aut uenit ipsi unicuique applicare scientiales uel tales suggestiones. **Ad** quod breuiter dicendum est **fm** **Henrici** de uimaria li. vi. de perfectione interioris hominis. c. vii. quod ipsi cogitationes nostras non possunt cognoscere. sed eas ex quibusdam indicibus sensibilibus concipiunt. **Ut** si forte fornicatione ingerentes senserint eum reum libidinis suscepisse et non resistere ut oportet. ex hoc intelligunt iaculum libidinis in corde eius defixum. **Similiter** si incitant ad iram et tristitiam uel furorē. uentum hoc uicium cordi eius insiderit. ex gestu corporis et sensibili eius commotione dinoscunt. **Et** **Jsidorus** libro. iij. de summo bono. capitulo quanto dicit. **Quod** dyabolus quando decipere quosdam querit. prius naturam cuiusque intendit et inde se applicat unde apertum hominem ad peccatum in spererit. **Dec** ille. **Et** hoc infert quidam doctor in glosa super illud **Ecclesiastes** decimo. **In** cogitatione tua ne maledixeris diuiti. quia auces celi annunciant sententiam. quod nisi aliqua signa appareant ab extra. non est credendum aliquo modo quod cogitationes interiores deprebendantur ab angelis siue bonis siue malis. **Et** uix contingit quin cogitatio humana appareat per signa oculoꝝ aut per nuntius. **Et** igitur dicuntur informari per illa signa de cogitatione cordis. **Dec** ille. **Et** ex hoc patet solutio quare demones diuersos diuersimode temprant. quia alius tendit ad iram. alius ad libidinem. etc. prout uident oportunitates uel ex loco uel ex tempore uel ex suscipientis dispositione. **Ex** his iam colligitur quod cogitatio non est peccatum tunc quando a dyabolo suggerit. sed tunc cum ab homine per complacentiam aut consensum acceptat. **Dicit** enim **Jeronimus**

sup illō **Matth.** Qui viderit mulierē ad cōcupiscendū eā. q̄ illa cogitatio tñi pctm̄ ē q̄ suggestioni p̄sensū mēt̄ dedit. q̄ malū suū blāde fouet. q̄ in factū nitit̄ irrūpe. Om̄i cogitatio etiā si aliq̄ ipedita casu nō impleat volūtate nīlomin⁹ actiōe criminis p̄denat̄ a dño. **De** ille. Est tñ circa h̄ distinguendū qz cogitatio diuersimode mouet ad delectationē ⁊ p̄sensū suggestiōis. Nā qñqz mouetur motu naturali solū. fm̄ naturalū q̄lītātū actōz. sine om̄i ymaginatōe ⁊ delibera-tione. Sic melācolic⁹ mouet ad irā subito. **Coleric⁹** ad gulā vel luxuriā. **Sanguineus** ad ineptā leticiā. **Flegmatic⁹** ad somnolē-tiā. Tales mot⁹ ex q̄ nō sunt i p̄ate n̄ra nō sūt pctā. qz nō obediūt volūtati. Et vocan-tur isti mot⁹ p̄mo p̄mi. Aliqñ at mouet hō in sensualitate fm̄ ipsū somit⁹ iperuose tēdens ad fructōz creature delectabil̄ in-ordinate. Et tūc si fit subito non ex delibe-ratōe p̄cedēti s; ex corruptōe rōnis quam p̄cedit appetit⁹ sensualitat⁹ d̄r p̄sensus. Et talis surreptio ē pctm̄ veniale. Et d̄r venia-le qz dignū ē venia. ex eo q̄ volūtatis l; d̄nēf sensualitati nō tñ p̄fecte. q̄ sensualitate nō potuit oīno phibere. In statu em̄ innocē-tie sensualitas nō potuit moueri nisi scdm̄ motū rōnis vt dicit **Tho.** in compedio lib. iij. c. r. Et iō stante hoīe nō potuit in eo esse pctm̄ etiā veniale. Nūc at ex q̄ sensualitas rebellat rōni. iō p̄ p̄mos mot⁹ necesse habebit⁹ pctm̄ veniale cōmitte. vñ sūt q̄i pene pcti. Et iō dicitur merito venialia. q̄a eo ip̄o sunt digna venia. Et h̄ p̄pter tres cau-sas. Primo qz mouet ad illicitū. Secōdo qz q̄dāmodo sūt volūtaria nō fm̄ se. s; qz nō impediūtur a volūtate. q̄ ⁊ si nō h; p̄fectū dominiū in eis p̄t̄ tñ aliq̄liter eos impedi-re. Tertio p̄pter delectatōem annexā. Cū em̄ aīa p̄iūgitur creature obtenebratur. et peiorat̄. Sicut qñ cōiungitur deo illumi-natur ⁊ meliorat̄. Et isti motus vocantur scōdo p̄mi. Quāqz aut mouetur cogitatio ex deliberatōe volūtatis ad delectatōz moro-sam in creatura. vt p̄ta ex p̄sensu. ⁊ si sicut citra p̄sensū est veniale. Si ip̄o p̄cedit con-sensus vltim⁹. ita q̄ vult interius i delecta-tione volūtari. nec tñ vult in opus p̄cede-re. tūc est mortale. ⁊ maxie in pctis carnali-bus. Et patz ex h̄ q̄nto studio d̄z se hō era-minare sup̄ istis ante p̄fessionē. ⁊ q̄nto stu-dio p̄f̄ byter debz ista consuetū declarare

requirēdo de istis motib; tāq̄ de radicib; pctōz. Sua enim cogitatio radit est vniū cuiusq; opationis. vt dicit **Gregori⁹**. c. ij. li. **Dozal. c. xvij.** Ad hanc q̄ succidenda toto studio cōfessor debet se p̄vertere. dādo mo-dos ⁊ remedia vitandi tales cogitationes vel saltē discernēdi cōfidenti pctā ⁊ aggra-uādi culpas suas. Unde ille agricola cele-stis dñs noster p̄ p̄conē suū baptistam cla-mās dixit. q̄ iam securis ad radicē arborz posita est. significās p̄ h̄ xp̄ianos p̄fectioz esse iusticie q̄ in deos. qui vt ait **Josephus** cogitatōes malas p̄ nibilo reputabāt qm̄ diu interi⁹ laterēt. tñ indicātes pctā cū ad opus extra essent facta. Quos xp̄s reb̄bē-dens dicit **Matth. v.** Nisi habūdauerit ius-ticia v̄ra p̄ q̄ scribāt ⁊ phariseoz non in-trabit⁹ in regnū celoꝝ. Ubi ponit in codē caplo. Dicitū ē antiq̄s. Non mechaberis. Ego aut̄ dico vob; Non cōcupisces. Unde. Si q̄s viderit mulierē ad cōcupiscendam eā. mechab̄ est eam in corde suo. Ecce solā cogitatōez xp̄s iudicat adulteriū. **¶** **Dixi secundo** q̄ in verbis p̄missis ad- uersitas affectōis corrigit. cū d̄r. mala. Ne si em̄ diceret. Et q̄d cogitat⁹ ea p̄ q̄ a dō se paramini. Nam sic d̄r **Sap. j.** Peruerse cogitatioes sepant a deo. Nō em̄ p̄t deus ha-bitare cū tali hoīe. Unde ibidē subditur. Sp̄s sanctū discipline effugiet fictū. ⁊ au-feret se a cogitatōib; q̄ sunt sine intellectu. Ecce mala cogitatio m̄ta mala facit. que a deo separat homiez. et sp̄s sanctū fugat ab homine. **¶** Sūt aut̄ tria genera malaz cogitationū. ex q̄b; p̄cedunt om̄es alie male cogitatōes. sc; maliciose. ambiciose. voluptuose. Et oēs iste sunt male qz infra-ctuose. Primū gen⁹ malaz cogitationū sūt cogitatōes maliciose. que p̄cedunt ab ani-mo nocendi. De q̄ d̄r in ps. Quid gloriar̄ in malicia qui potens es iniquitate. Et se-quitur. Tota die iniusticia cogitauit lingua tua. Talis fuit cogitatio **Saul** cōtra **Dauid. j.** **Regū. xvij.** qui cogitauit **Dauid** tra-dere in manus **Philistinoz.** Talis fuit cogitatio fratrum contra **Joseph.** **Benefis xxxvij.** qui cogitauerunt eum occidere. Si militer iudei ab illo die. scilicet cōsiliū **Lay-phe.** cogitauerunt inficere christum **Job. yndecio.** Sed omnes isti penas quas in-ferre alijs cogitauerunt. ip̄met receperunt.

Unica decimanona post trinitatis

Nam Saul turpiter occisus est. fr̄s Jo-
sep̄ turpiter tractati sūt z detenti in vincul̄
et iudei necati p̄ Titū. vbi pd̄idit locū et
gēte. In ista ē lex diuina. qz vnicuiqz reddidit
sic fratri suo cogitauit. Un̄ d̄r Deutro. xix.
Sic Sotias gladio pp̄rio q̄ cogitauit occi-
dere Dauid. occisus ē. j. Regū. viij. Amon
suspectus ē in pp̄rio patiblo qd̄ p̄parauerat
Hardocheo. Hester. vij. Epulo diues in
liqua cruciat. in q̄ pus fuit delectat. Luce
xvi. Un̄ Ezech. xxxv. d̄r. Cū sanguine ode-
ris sanguis p̄fēct̄ te. Darh. xxvj. Om̄is q̄
accepit gladiū gladio p̄bit. Apoc. xij. Qui
in captiuitate duxerit. sc̄z in iuste. i. captiui-
tatez ibit. z q̄ gladio occiderit oportet eum
gladio occidi. Ia. xxiiij. Ne q̄ pdaris. nō-
ne z ipe pdaberis. Prouer. x. Qui iebriat
ipe q̄ iebriabit. Et Abacuc. ij. d̄r. Quia
tu spoliasti gētes mltas spoliabūt te. Sa-
muel q̄ p̄cidens rege Agag i frustra dixit.
Sicut fecit gladi. r̄nus absqz liberis mu-
lieres. sic absqz liberis inter mulieres erit
mater tua. Sic duo sacerdotes q̄ iniuste
voluerūt lapidare Zuzannā. iuste lapidati
sunt Daniel. xij. Sic Herodes q̄ pueros
alios occiderat. pueris suis miserabiliter fu-
it orbat. Sic narrat mḡr in scolastica bi-
storia. Recitat Quid. p̄mo li. de arte amā-
di duo et̄pla. Primū ē q̄ in egypto fuit fa-
mes nouē annis. Fuit ar̄ibi qdā nomine
Traianus q̄ accedēs ibi qdā noie Busiri-
dem. q̄ fuit hospitaroz hoim sed maximus
tirān. dixit ei q̄ si occideret aliquē hoimem
in domo sua z sacrificaret eius sanguinez
Joui deo. statim redderetur pluuia terre
Qd̄ ipe audiens statim dixit. Tu in q̄t es
hospes. tu fies hostia Jouis p̄m. Et egypto
tu dabis hospes aquā. et cōtinuo ipm
occidit et Joui sacrificauit. Sc̄do narrat
q̄ qdā pbularis fuit rex Sicilie tirānus
maxim. q̄ noua tormenta hoibz excogita-
uit. Ad quē accedens quidā noie Parus
confuluit sibi vt faceret bouem ercū et in
eū poneret homies cruciandos igne sup-
posito. ita q̄ cum illi clamarent interi. p̄e
dolore videret quasi bos mugire. Fecit
itaqz pbularis iuxta eius consiliū. et cū pri-
mum in illum bouē puniendus imposuit.
Propter qd̄ poeta ibi dicit. Iustus vterqz
fuit nec enim lex equior illa. Quaz etiā ar-
tificem arte perire sua. Unde Sapientie
xvi. dicit. Per que q̄s peccat per ea et punie

tur. Ex quibz patet q̄ homo pro malis co-
gitationibz iuste puniē in eo quod alijs co-
gitauit. Et sicut volūtas mala per sensus
peccat ita p̄ eisdē puniē. vt dicit Anselm.
li. de cōceptu virginali. cap. iij. **S**
Sc̄dm genus cogitationū sunt cogita-
tiones ambiciose. De q̄bz d̄r Luce. ix. In-
trauit cogitatio in eos. Quis eoz videret
maior. Et iste cogitationes sunt in supbis
et vanis hominibz. q̄ p̄ labores et sudores
ascendūt ad honores. De q̄bz dicit Petr.
Blesensis in quadam epl̄a ad clericos de
capella regis Henrici. Q̄ in talibz ambi-
cio est q̄si qdā simea seu similitudo chari-
tatis. Charitas em̄ paciēs est p̄ etnis. am-
bicio p̄ caduc. Charitas benigna ē pau-
peribz. ambitio diuitibz. Charitas oia sus-
fert p̄ vitare. ambitio p̄vanitate. vtraz oia
credit. oia sperat. sed longe dissimilit̄ hec
ad gloriā vite hui. illa ad gloriā sine fine.
Dec ille. **T**ertiu gen. cogitationū ma-
laz sunt cogitationes voluptuose. De q̄bz
d̄r Gen. viij. Sesus et cogitatio hominis
p̄ona sunt ad malū ab adolescentia sua.
Quod exponit Doigoth sup li. Sap. c. i.
Ex quo corrupta fuit in p̄mis parētibz. cer-
te modicuz meliorata est in suis posteris.
Refert Albert. tractatu sc̄do. ij. libri d̄ cau-
sis pp̄ietatū elem̄toz. ca. ij. Q̄ si sup car-
bonē candele extrinere nō tñ omnino mori-
ficare q̄n aliq̄lis ignis p̄maneat sup̄proicia
tur tenuis puluis sulfur. cādela reaccēdit
Sic q̄ntūcūqz q̄s in se flāmas voluptatis
extrinrerit. sp̄ m̄ manet ignicul. nō morifū-
cat. H̄ est fomes carnalis p̄cupiscētie. q̄ in
vita ista extrigui nō p̄t. Et iō si sup̄erit pul-
uis sulfuris. i. cogitatio morosa de circū-
stantijs z delectatōibz illius acc̄ statim re-
accēdit. Et bñ p̄ sulfur significat concu-
piscētia carnalis. p̄pter e. ferore. p̄t expo-
nit Bre. li. xij. moral. tractas illd̄ Job. Ac-
cendā in tabernaculis e. sulfur. In signū
huius dñs Sodoma accēdit sulfure. Nō
caut. debet esse q̄libz penitēs ne recorda-
tione cōmissoz itez p̄ cogitatōz capiat q̄
fm Bre. xvj. Sepe mens ira in culpe re-
cordatōe concutitur vt ad perpetratoz
illius longe grauius q̄ prius capra fuerat
vz gearur. Et idō signanter d̄r Deutro. xv
Lave ne surrepat tibi ip̄ia cogitatio. Sic
em̄ parvulus latrūculus p̄ fenestrā imittit
vt maioribz seras ap̄iat. Ita dyabol. p̄uas

cogitatioes immittit. et si ille p negligētiā admittit. trahit mēte ad sensus. **Narrat** fert. **Jul** stragematū li. iij. c. ix. q. **Bayus** pompeyus cū suspectos hiet **Artheniēses** z tūmeret ne psidiū recipēt petijt ab eis vt egros apud se interim refici paterēt. **Quo** odrēto fortissimos in bitu lāguētū misit. ciuitatēq; occupauit z destruxit. **Sic** dya bol' ppēdēs aliq; viros scōs nolle sugge stioēs cape i grossa materia. sic i ope exteri ori. suadet eis saltē cogitare d illecebz. fin/ gēs nō esse piculū i debilib; cogitatioibus. **H**z certe medax ē z pī ep'. qz sub debilib; cogitatioib; fortissimas delectatioes imit/ tit. z sic mēte ad sensū inducāt. **Hec** omīs cogitatioes male sūt. z cuilibet talū p̄t dici s̄bū themat'. vt qd cogitat' mala i cordib; vīs. **Et** certe mala qz infructuosa. z malis fructib; plena. z iō succidēda. **De** q̄b; i ps. **Dñs** scit cogitatioes hoim qm vane sunt. **Et** qd fiet finalr de eis p̄ illō ps. dicēs. **In** illa die pibūt oēs cogitatioes eoz. **Hoc** p̄ d̄ diuine q̄ cogitauit dilatare hoirea sua s; perijt eadē nocte cū sua cogitatioe. vt d̄ **Luce. xij.** **Sic** pibūt oēs cogitatioes fer/ rene. **Peribūt** etiā cogitatioes illoz q̄ spe venie in inuentute peccant. **Sic** patuit in **Amon** filio **Danasse** q̄ cogitauit de mise/ rior: dia facta cū p̄re suo. z iō libere pecca/ cauit. **Spērās** se finalr misericōz p̄seq; s; pe/ rijt cum sua cogitatioe. qz in medio misicie sue fuit a suis interfect'. **Et** de talib; d̄ il/ lud ps. **Cogitauerūt** consilia que non po/ tuerunt stabilire.

Dixi tertio q̄ in p̄. lo. p̄uer/ sutar' ondit. **Cū** d̄ **In** cordib; vīs. **Cor**da siq̄dē hūana sunt vasa ex q̄b; effluit riniuicioz. **Iura** illud **Math. xv.** **De** corde em̄ erēūt cogitatioes male. furta. homicidia. adulteria. **Hec** sunt q̄ coinquānt hoiez. **Un̄** sicut radix infecta nō p̄t continere qm infectōz suā ondat in ra/ mis. **Sic** nec cor hois qm ondat talia opa q̄lia sunt cogitata. qz ex habūdancia cordis os loq̄t. **Et** q̄lis vnusq; est talia dicāt et opat'. **Et** sicut radix pus arefcit. postea fru/ ctus in arbore. **Sic** pus hō in cogitatioi/ bus suis arefcit. z postea in opib; **Dicit** em̄ **Bre. xiiij. li. moral. c. v.** q̄ omnis iniquis pus in cogitatioib; arefcit. z postea in bonis actib; deficit. **Et** ideo q̄ vult arbozem h̄re bonoz opoz fructiferā d̄z vult de esse sollici

tus ne radix arefcit p̄ siccitate cogitationū. q̄a nihil ita seruat hoiez in bonis opib; nec ieiuniū. nec ciliciū. nec vigilię. sicut sc̄a p̄teplatio z cogitatio. **Quo** ar̄ humectat ra/ dice arboris z faciūt fructiferā. sc̄z sim'. vt p̄z **Luc. xij.** vbi culoz vinee ad radice per/ tijt apponi simū. **Secdo** sanguis hūanus. p̄t ei' caliditate fm̄ nafales. vñ ita ad ha/ bēdā cordis puritate valet sim'. i. recorda/ tio n̄re vilitat' z mēoria mortis z sanguis xpi passiois **De** p̄mo **Ecc̄i. vij.** **Memorare** nouissima tua z in eternū nō peccabis. **De** secdo **Hebr. ix.** **Sanguis** xpi em̄ dabit cō/ sciētias n̄ras ab opib; mortuis. **Et** vt breuiter et ordinare sciam' vitare cogitatioes malas aduertendū ē q̄ tria sūt p̄cipua q̄ a nobis cogitatioes malas repel/ lūt. sc̄z p̄ncipij resistentia. occasioez fuga. z occupationū licitaz p̄fenerātia. **De** p̄mo sc̄z de resistentia p̄ncipij dicit **Jeromim'** ad **Demetriādē** in q̄dā epla. **Sollicita** z vigi/ lantia custodia anim' hūan' d̄z discernere cogitatioes suas. z ad p̄mū animi morum vel pbare v' reprobare qd cogitat. vt bo/ nas cogitatioes alar z malas erriguar. **Et** h̄ ideo fm̄ ipm. qz vbi ē fons z origo peccā di. ibi macie d̄z p̄caueri petm̄. p̄pter qd d̄ **Jerē. iij.** **Ulsq;** morabūt in te cogitatioes noīe. **Quā** autoritate tractās **Bre. xviij.** **moral. c. xvij.** dicit. **Hō** reprehendit dñs cur veniūt cogitatioes illicite. s; cur morantur. **Item** in bono corde etiā cogitatioes illi/ te veniūt sed morari p̄hibent. **Ideo** **Jeromim'** p̄sulēdo cuidā x̄gūm q̄ dicebat **Custo** d̄biū in epla sic ad eā scribit. **Dum** parius est hostis interfice illū vt neq̄cia allidat in femine. **Iste** em̄ laudat ille p̄dicat beat' q̄ statim cū ceperit cogitare interficit cogitat' suos z allidit eos ad petrā. **Et** **Asiodor'** exponēs illud ps. **Filia** babilonis misera zc. **Filia** inq̄t babilonis est caro q̄ p̄fusio/ nez petōz ingerit. cui digna compensatio datur. vt sicut concitat ad vicia. ita etiā re/ pressa subdatur virtutibus. **Et** sequitur. **Beatus** qui retribuet tibi retributionem tuam. quā carni retribuere bonoz est. qui et paruulos suos qui ex carne nascuntur id est. malos mortis antequāz retinent ne sint liberi allidunt eos ad petrā. id est. christum. vt confracti deserant. **Cogitatio** nes facilius vincuntur dum parue sunt. **Hec** ille. **Et** sic patet. p̄imum.

Dominica. XIX. post trinitatis

De scdo scz occasione fuga. Sunt autem occasiones multe malay temptationū Nam alie sunt occasiōes seu cause spūaliū vicioꝝ. vt sunt ira. accidia. supbia. inuidia. Et has oportet nos resistendo suppare. vt dicit Dugo in li. de pfectibꝝ tracta. ij. ca. ij. Alie sunt occasiones carnalium vicioꝝ. vt sunt luxuria. auaricia. gula. Et istas magis fugiendo qz pugnado vincimꝰ. qz facilius resistimꝰ cogitatiōi luxurie in absentia feminariū qz in pñtia. z facilius a supfluitate cibi z potus abstinemꝰ qñ eis caremus qz qñ eis habūdāmus. Omnes tñ occasiones istoz vicioꝝ tam spūaliū qz carnaliū melius sunt fugiende qz subeunde. Et h̄ paret fatuitas illoꝝ q̄ voluntarie procurant sibi aliqd vnde tentent in cogitatiōe. sicut illi qui admittūt cogitatiōes vanas. ex q̄ bus postea veniūt ad nociās z ad delectationes puerias. Alij vero admittūt cōuersiones feminaz. q̄rū affectus postea mēti eozū sic imprimūt vt vix postea euellat. Et ideo statim fugiende sunt occasiōes et cessabunt cogitatiōes male. **D**e tertio. scilicet de occupatione licitay pseruatiā dicit Hiero. Semp aliqd facito vt te diabolus inueniat occupatū. Debet ḡ homo occupari aliq̄ bono ope vt euadat cogitationes illicitas. **Q** si forte nō est tps laboris neqz loq̄. hō statim debet se occupare licitay verbis cū amico vel etiā cū seruo. Et si forte solitariꝰ est occupet se cogitatiōibus de deo vel de sc̄ris. de q̄bꝝ aliquñ audiuit p̄dicari. z sic euadet mala cogitādo bona. vt dicit Esaiꝰ. amonitiōe sc̄da. Incipiā bōas cogitatiōes diligere z statim ab illis q̄ mala sunt dignabit nos dñs liberare. Est enī q̄si quedā regula in mēte hominis posita. qz dū nil pbenne z celeste cogitat selegz culpifelligat. vt dicit Greg. in hymno dñicali. Et ideo Dugo li. iij. de archa Noe ca. ij. dicit. **Q** si ordinatas z stables ac q̄etas cogitationes h̄re volumus. ab inordinata distractione eoz n̄m pbibere studeamꝰ. **N**ō fieri poterit si nobis certas ac determinatas res describamꝰ. in q̄bꝝ z intentio n̄ra versa ri z meditatio exerceri possit. **I**ste autem res sunt celestes q̄s semp debemꝰ meditari. vt tandem ad eas valeamꝰ realiter peruenire. **Q**uod nobis prestare zc. **P**ropter plura hō infirmat. Primo propter peccā. ad purgandū ea. **C**ur hō torque

tur vt pena ei minuetur. vt Ezechias rex. **S**cdo. ppter custodiā virtutū. **C**ur hō torquet ne fastus ei dñef. vt paulꝰ. **T**ertio. ppter pbationē. **C**ur hō torquet vt deꝰ glorificetur. vt Job z Thobias. **Q**uarto. ppter meritū. **C**ur homo torquet vt merituz ei cumuletur. vt Gregorio. **Q**uinto. ppter penam augendā. **C**ur hō torquet vt penā pena sequatur. vt Herodes z alij. **I**nfirmitates generant qñqz ex distemperatiā cōplexionis. **E**t ista est curabilis arte medicoz. qñ qz ex supfluitate. de se. di. v. **N**e tales. z ca. legimus. qñqz ex infectione aeris vel alioꝝ. **E**t ista etiaz curabilis est. qñqz ex pmissiōe diuina in vindictā peccozum. **E**t ista incurabilis est. nisi a deo curetur zc.

Dominica. XIX. post trinitatis. II.

Sermo CXXI.

Surge tolle lectū

Sursum z vade in domū tuā. **P**at. it. **Q**uonia vt ait Isido. lib. ij. de summo bono ca. x. Omnis ars seculi huius strenuos amatores habet z ad exequēduz p̄missimos. **E**t hoc p̄inde. q̄a p̄sentē habet sui opis remuneratiōem. ars vero diuini timoris plerōqz habet sectatores languidos. tepidos. inertia z gelatos. **E**t hoc p̄inde. q̄a labor eozū nō p̄senti sed futura remuneratiōe differtur. **I**deoz dū eozū laborē mercedis retributio nō statim sequit. ab ope dissoluti languescūt. **H**ec ille. **E**x quibꝰ patet differētia seruoz xp̄i z mūdi. **N**ā serui huius seculi p̄tpali vita multa ardua z difficilia fortiter z strenue tolerant. **S**erui autē xp̄i debilitē z desidiōse etiā pauca z leuia sufferre nō audent. **P**ropter qd̄ sepius p̄ xp̄m ad strenue agenduz monent z incitant. vt spe vite eterne ad q̄ qz bona opa assurgant. et sublato lecto vicioꝝ in q̄ p̄ desidiā tanto tpe more paralitici iacebant. iam tpe gratie p̄ xp̄m p̄fecte sanati in domū eterne patrie vadāt. **Q**uorū vnicuiqz q̄tidie dicit a christo singulariter verbū thēmaticis. posituz **S**urge. tolle lectum tuū. z vade in domū tuam. **I**n q̄bꝰ verbis tria tangunt. **P**rimo namqz hortatur christꝰ hōiem peccōrem ad surgendum a statu culpe **L**ū dicit. **S**urge. **S**ecūdo p̄cipit subire onus p̄nie **L**ū dicit. **T**olle lectum tuū. **T**ertio suadet ire ad statuz gratie **L**ū dicit. vade in domū tuam. **E**c